

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:
de un gir garmond: prima dată 14
banii; a doua oară 12 banii; a treia
oară 8 h. de fiecare publicație.

Aiut abonamentele, cât și inserți-
unile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat
Scrieri adresate nu se primesc

Renta dela Brașov.

Sub titlul de mai sus primim dela un profund cunoscător al așacerii următorul articol:

De mai multe zile s'a putut citi, că renta cuvenită pe anii 1903 și 1904 școalelor române din Brașov guvernul maghiar nu voește s'o asigneze. Aceasta din cauza că socotelile de pe anul 1902 înaintate de Mitropolitul dela Sibiu au fost excepționate.

Cât de mult Românimea întreagă s'a alarmat de acest lucru și este înverșunată din cauza greutăților ivite, o dovedesc scrisese de prin ziare. Nici nu se poate găsi Român gr.-or. care să nu fie îngrijorat de desvoltarea în acest chip a lucrurilor.

Pentru-că de ce este vorba?

Se știe că pentru întreținerea susamintitelor școli guvernul român a depus în casa centrală a statului maghiar scrisuri de stat române 4% în valoare de 962.500 lei, ear guvernul cere ca despre întrebuințarea acestor bani Eforia să-i dea socotelii amănunțite prin mijlocirea mitropoliei. Și până acum Mitropolitul a înaintat socotelii, pe răspunderea proprie! În public nu s'a știut însă nimic despre asta.

Intâta greșală din partea celor cari au aranjat așacerea asta, a fost că n'au stabilit precis caracterul juridic al sumei depuse în mâinile guvernului maghiar.

A doua greșală a fost că totul s'a aranjat așa zicând p'ascuns, escludându-se ori-ce publicitate. A tăcut indeosebi Mitropolitul, vroind să-și ascundă astfel slăbiciunea.

Să ne întrebăm adică: a cui este depunerea (suma amintită este la drept vorbind o simplă depunere)? A guvernului român? Nu, pentru-că art. XXX al legii din 1883 oprește formal ca institute din patrie să primească ajutoare din străinătate. Este cea depunere oare a statului ungar? Nu, pentru-că statul n'are nici un drept asupra ei, și nici că putea statul ungar să capete suma asta. Ori este a parohiei S-tului Nicolae din Brașov? După astele ieșite în publicitate, guvernul României a vrut prin cea depunere să despăgubească pentru tot-deauna parochia St. Nicolae din Brașov.

Ei, dacă această sumă aparține comunei bisericești a S-tului Nicolae din Brașov, pe ce temei a pretins guvernul socoteală dela Mitropolitul? Ori cere aceasta numai provizor, până la rezolvarea definitivă a chestiei?

Noi avem însă autonomie. Cum a ajuns Mitropolitul ca din proprie hotărâre, pe răspundere proprie, să înainteze socotelii guvernului? Doar în virtutea autonomiei noastre averea bisericii noastre o administrăm noi înșine și numai Congresului datorăm răspundere.

Știm prea bine, că guvernul de aceea ne pretinde socoteală, să aibă pretext a face

spărtură în autonomie, zicând că se îngrijește ca banii să nu-i cheltuim pe scopuri naționale.

Poate însă să se drept să ceară socoteală când aceasta este averea bisericii noastre?

Nu, hotărât nu!

Mitropolitul vrea să întoarcă lucrurile, zicând că depunerea este *fondatie*, deși act fondational formal nu există.

Să bage însă bine de seamă I. P. S. Sa pentru-că dacă acceptează asta, *ajunge într'o cursă grozavă*. Nu este adică adevărat că suma aceea este *fondatie*, ci până acum este numai depunere care trebuie predată proprietarului adevărat: parohiei S-tului Nicolae.

Intâtu și intâtu guvernul român n'a făcut asemenea *fondatie*. Nici n'a putut să facă, pentru-că dacă a fost dator parohiei S-tului Nicolae și a despăgubit, nu mai are dreptul și după aceasta să dispună asupra sumei. Nu avea dreptul să facă *fondatie* dintr'o datorie, ci parochia S-tului Nicolae poate dispune de pretensiunile sale așa cum cer interesele sale. În felul cum s'a aranjat s'a legat numai capitalul ca el să nu poată aduce *camătă* mai mare.

Nu e *fondatie* nici pentru-că suma este a parohiei S-tului Nicolae, ear aceasta niciodată n'a făcut *fondatie* dintr'însa. Ci suma asta d'aceea ar voi s'o presinte drept *fondatie*, pentru-că așa ar merge lucrurile mai ușor și guvernul, sub cuvânt că în virtutea legii dela 1791 regele își eserecită dreptul de supremă inspecție prin mijlocirea guvernului, s'ar putea amesteca în autonomia noastră, controlând cum administrăm averea noastră și ce fel de gospodărie facem?

Dar chiar *fondatie* de ar fi, noi, conform drepturilor inscise în autonomie, *fondatiunile* bisericești și școlare le administrăm *singuri, independent de ori-ce amestec al guvernului*.

Știm și aceea, că guvernul pe căi piezișe vrea să ne aducă în strimtoare și eventual să ne silească la unele concesiuni.

De ce nu se amestecă însă guvernul în chiverniseala fondurilor bisericești și școlare reformate? Nu administrează nici unul din aceste *fondatiuni*, deși sunt sute. De ce nu se atinge guvernul de *fondatiunile* multe și mari ale liceelor reformate? Pentru-că reformații se știu apăra bine de ori-ce ingerință a guvernelor silnice. Numai de noi se leagă toate guvernele. Față de noi nu se simte oprit nici de legi, nici de tradițiuni seculare. Nu ne lasă în pace nici biserica.

De ce? Pentru-că prelații nostri-s prea concesiivi — ca să nu folosesc alt cuvânt — și nu toți se pricep în cele administrative.

Și în ochii celor mai mulți, ministri sunt un fel de semi-zei. D'aceea sunt supuși față de ministri și nu se expun în lupte pentru apărarea autorității lor și a cinstei naționale. Necunoscând unele labirinte

ale administrației politice, se lasă prinși în arcane.

Dar să revenim la socotelii.

Crede Eforia că în darea socoților s'a isprăvit cu atâta, că înaintează chitanțele despre plățirea lefurilor și banilor de cuartir a profesorilor? Pe viitor ministrul se va mulțumi cu atâta socoteală? Și peste tot: unde și când s'a stabilit cum să se dea socoteală? Se vede că cei dela Eforie și Mitropolie nici ideile n'au de telul cum pretinde guvernul socotelii. Deocamdată a mers și așa. Incetul cu incetul pretențiile vor crește și guvernul va cere să i-se arate toate veniturile și tot pe ce s'au cheltuit banii S-tului Nicolae din Brașov. Va cere socotelii și despre celelalte *fondatiuni*, căci dacă Eforia a dat seamă despre aceasta, cum ar putea să se eschiveze dela celelalte, mai ales că guvernul se provoacă la legea din 1791.

De geaba ne vom provoca atunci la autonomie. Ci *fondatiunile* noastre vor fi administrate ca *fondatiuni* particulare legate de teritoriu comitatens. Spărtura se va fi făcut în autonomie, celelalte vor urma de sine.

Măg dect atenția, fecărui Român de inimă să nu se împace cu teoria asta a socotelilor către guvern. Pentru-că am jertfi astfel mult.

Și de altfel: unde este precizat hotarul la care se oprește controlul ministerial? Vedem că acum guvernul ca gustare, a făcut prin oficiul său, curtea de compturi, numai câteva observațiuni, și totuși doi ani de zile nu s'a dat renta. Dar când se va anesteca în gospodăria noastră! Ce neplăceri și neajunsuri va putea să ne facă?!

Mitropolitul și Eforia să nu se lase molcomiți de asigurările verbale. În chestii de astea nici scrisul nu e destulă garanție.

Eforia și Mitropolia ar putea de altfel să atace cu proces statul pentru-că doi ani de zile n'a servit parohiei S-tului Nicolae renta, fie din răutate fie din neglijență, și cel mai puțin ce poate face, e să ceară dela stat dobânda ce se cuvine pe doi ani sumei ce a reținut. Statul nu se poate anume scuza că n'a dat renta pentru-că s'au excepționat unele lucruri în socotelii, deoarece Eforia și așa rămâne în obligo până i-se dă absolutoriul pentru socotelile înaintate.

Pe de altă parte cade răspundere și asupra Mitropolitului: de ce nu a dispus ca până ce renta se va da, suma să fie alocată în hârtii de valoare care aduc venit? Nu va fi așteptat doar ca guvernul să facă asta, guvernul cărui nu i-ar păsa chiar să se prăpădească instituțiunile noastre culturale.

Scurt: a admite să se dea socoteală guvernului, e primejdie mare. Pentru-că ori-cât de curtenitor ni-ar vorbi în ministere, bunăvoință nu e de așteptat. Pildă pentru asta e — *Năsudul!* Doar se știe acum: asupra averii grănițierilor români, decretată *fondatiune*, guvernul dispune în dragă vote.

Congregația comit. Caraș-Severin.

Miercuri s'a ținut congregația de primăvară a comitatului Caraș-Severin.

Din punctul de vedere al politicii naționale Congregația a avut o deosebită importanță.

S'a primit o propunere a dlui Coriolan Brediceanu, ca Congregațiunea să ceară dela guvern prin o adresă specială suspendarea măsurilor excepționale prin care ni-s'a făcut iluzorie exercitarea dreptului de liberă intrunire și garantarea deplinei libertăți de intrunire.

Înainte de zi a interpelat dl Virgil Thomici în chestiunea înființării gimnasiului român în Caransebeș, sulevată și de ziarul nostru.

Interpelantul arată cum la 1881 au decis 61 comunități din fost-a graniță ca din 5% ale venitelor averii lor comune să se fondeze gimnasiu românesc la Caransebeș.

După multe peripeții, congregația a aprobat decisiile comunităților, dar de atunci au trecut 23 de ani și nu s'a făcut nimic.

Întreabă pe vice-comite dacă are ori nu cunoștință de acel conclud și are de gând să-l ducă în deplinire, și până la congregația viitoare să vină cu raport în afacerea aceasta.

Vice-comitele Fialka promite că se va ocupa cu chestiunea și va aduce raport special la timpul cerut.

A urmat interpelarea dlui Const Berariu în afacerea unor presiuni ilegale ale societății priv. a căilor ferate austro-ungare, asupra alegătorilor dependenți de societate.

Punctul mai important a fost propunerea de omagii a comitetului permanent către Majestatea Sa, pentru hotărârea Sa prea înaltă, de a aduce în țeară osemințele lui Rákoczy, propunere la care au aderat și Români purcezend din principiul că Majestatea Sa premerge cu exemplu

tor român, care a fost una dintre romanțele ce au fost prezentate și pare mi-să, chiar și premiate la expoziția universală din Paris în anul 1889. Cred că ar fi cu cale, ca compositorii noștri să nu ireacă simplu ordinea zilei peste atari fapte a perciunaților din Pesta.

Deva, 10 Maiu 1904.

I. Ci. Juga,
cand. de avocat.

CANTEC.

Vezi, dragii oaspeți le-au venit
Și pomii toți s'au premenit
De sărbătoare. —

Grădina-i templu plin de zvon,
Albina-i psalt, — și ori-ce floare
Un sfânt amvon.

Sub streșini cuiburile vechi
Ascund ear vesele parecii
De rândunele, —

Și cuiburi nouă se clădesc —
Ear eu furat de-un vis privesc
Zimbînd la ele.

O spune-mi dragă rândunea
Ce sbori mereu în preajma mea,
Tu știi mai bine:

O să-mi ajute Dumnezeu
Să-mi pot alcătui ca tine,
Un cuib al meu?

nobil, arătând cum fără amărăciune se cuvine slăvirea tuturor eroilor.

„Ați auzit — zice oratorul Românilor dl Brediceanu, — înțelegeți și învățați. Fără amărăciune se căutam cu toții amintirea tuturor eroilor noștri — și noi ne avem eroii noștri! — cărora le-a revenit rol conducător în luptele apuse. Să ne stimăm reciproc eroii! Așa ne învăță părintescul glas al Majestății Sale. De Dumnezeu ca aceste cuvinte de aur să pătrundă în conștiința tuturor fiilor acestei țări care nu e numai patria Maghiarilor, ci a noastră a tuturor

Adresa s'a primit.

A urmat raportul vice-comitelui, la care a luat cuvântul o întreagă gardă de oratori Români: George Tătuțu, Dimitrie Bogoevici, Virgil Thomici, Dr. Cornel Jurca, Dr. Stefan Petrovici, Coriolan Brediceanu și C. Dobrin.

Aci a făcut dl Brediceanu importanta sa propunere, pe care congregația a primit-o.

S'a făcut apoi o critică aspră comitatului pentru ingerințele ilegale exercitate la alegerile reprezentanților pentru comunitatea de avere.

Celelalte obiecte s'au primit fără discuțiune după-cum le-a propus comitetul permanent.

Sinodul arhiepiscopesc din Blaj.

Sedința I.

Marți în 10 Maiu st. n., s'a făcut deschiderea Sinodului într'unul din localurile reședinței metropolitane.

Înainte de deschidere s'a celebrat sf. Liturghie în catedrală. A pontificat însuși I. P. S. Sa Metropolitul cu mare asistență. Cântările liturgice au fost executate de corul clericilor.

După sf. Liturghie toți membrii Sinodului s'au dus la reședința metropolitană. Aici o deputațiune de 7 membri a invitat pe Metropolitul să vină pentru a prezenta raportul.

Înalt Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul intrând în sala dezbaterilor și ocupând locul presedial a dat cetire importantului discurs de deschidere.

După deschidere, sinodul a procedat îndată la alegerea a patru notari. S'au ales d-nii protopopi: Ioan Maior (Aiud), Iosif Lita (Ielod), Laurențiu Pascu (D. S. Mărtin) și preotul Vasile Suciu (Căpușul de Câmpie).

La ordinea zilei fiind raportul comisiei verificatoare, aceasta a prezentat rezultatul verificărilor. Fînindu-se verificarea, Sinodul se declară constituit.

Escelența Sa Metropolitul arată, că profesorii nehirotoniți dela gimnasiu și prepara ndie s'au plâns pentru-că n'au fost admiși la vot cu ocaziunea alegerilor delegaților dela institutele confessionale locale, au prezentat un memorandum în privința aceasta și cer ca Sinodul să decidă dacă îndreptățiți sunt sau nu cu vot activ la alegerea reprezentanților corpului profesoral?

Tot Escelența Sa metropolitul propune să se exprime sentimentele de omagiu și fidelitate către factorii supremi în biserică și stat și prezintă textul a două telegrame către Pontificalele din Roma, Piu X, și Majestatea Sa monarhul Francisc I. — Sinodul primește.

Escelența Sa invită apoi sinodul, ca pentru studiarea și reportarea de lipsă să-și aleagă patru comisii din câte 7 membri, ceea-ce să și face la propunerea protopopului P. Uilacan (Reghin); se aleg.

Acestor patru comisii li-se predau rapoartele și elaboratele sinodale spre studiere și opinare.

Escelența Sa Metropolitul prezentează telegramele de salutare sosite dela d-nii: Leontin Pop, Ranta Buticescu, Ladislau Pop și Dr. G. Ilea din Cluj, apoi dela vicarul Barboloviciu din Șimleul Silvaniei.

Cu aceasta, ordinea de zi a primei ședințe fiind eshauriată, ședința s'a ridicat pe la orele 11^{1/2}.

După amiază nu s'a ținut ședință. Aceasta din cauză că diferitele comisii nu și-au putut încheia lucrările și redacta definitiv rapoartele.

Rap.

Răsboiul ruso-japonez.

Petersburg, 14 Maiu. Se anunță oficios că Japonezii au ocupat Hulanlimul pe linia ce leagă Mukdenul cu Port Arthurul. Astfel legătura dintre Mukden, unde este statul major rus și dintre Port Arthur este întreruptă.

Londra, 14 Maiu. Agenția Reuter primește din Petersburg următoarea știre. Locuitorul Alexeief a raportat țarului că Rușii înainte de a evacua orașul Daini au nimicit, cu dinamită, atelierele maritime, precum și toate edificiile din oraș și port. Au aruncat în aer și digul (molo) din port, ca și astfel să îngreuneze debarcarea Japonezilor.

Supărat că fusese fals informat despre situația dela Jalu, Țarul a dat aspră poruncă să i-se raporteze tot și sincer. În urma poruncii acesteia atât Kuropatkin cât și Alekseief au trimis știri foarte triste. Bătălia dela Jalu a fost ceva îngrozitor pentru Ruși. O adevărată spaimă i-a cuprins și au luat-o la așa fugă, că nici un cal s'au vre'un tun n'a putut fi scăpat. Oficerii zadarnic căutau să rețină soldații ori să-i mănă în foc. »Retragerea« dela Foengvangeong a fost o grozavă derută.

Alexieief a mai raportat că flota dela Port-Arthur nu mai e bună de nimic, de oare-ce uumai un singur vas de războiu a mai rămas întreg. Ear dela ultimul atac japonez, de când cu scufundarea în canal a vaselor japoneze încărcate cu drugii de fer și bolovanii de peatră, este peste puțină de a ieși din Port-Arthur. Astfel orașul în scurtă vreme va trebui să cadă în puterea Japonezilor.

DI Institoris Kálmán, primarul orașului nostru, pentru meritele sale câștigate pe terenul administrativ, a fost distins de M. Sa conferindu-i-se titlul de consilier reșesc. Eri numeroase persoane distinse din oraș, precum și capul diferitelor autorități și corporațiuni, au grăbit să-l felicite.

Ne alăturăm și noi celor cari aduc dlui primar urări de bine.

Răspuns ziarului „Vreamea“.

Contrații dela „Vreamea“ din București se pare că nu sunt obicinuți a servi o cauză, o idee, ci-s intrați la stăpâni. Într'o chestie de așa mare însemnătate cum este actuala fasă a rentei școalelor române dela Brașov, contrații dela numitul ziar n'au de scris de cât injurii la adresa noastră, care am fi pur și simplu „unelte ale guvernului Sturdza“.

Când ne facem datoria de a chema din vreme atenția celor în drept — dela noi, căci ne-am ferit să amestecăm la mijloc pe cei din România, — „Vreamea“ ne acuză că facem treaba guvernului actual român.

Cum să-i acuzăm însă noi pe cei dela „Vreamea“ când injură pe cei ce nu-și îndeplinesc de cât o înaltă datorie către o cauză mare națională?

Noi ne abținem însă de a păși pe acest teren al incriminărilor din care nici publicul nici cauza nu câștigă, și pentru a evita diferendul, propunem un singur lucru: „Vreamea“ să reproducă articolele ce publicăm noi privitor la afacerea rentei, obligându-ne că în schimb să reproducem și noi toate articolele sale injurioase la adresa noastră.

Îi convine?

Din străinătate.

Sfârșitul conflictului turco-grec. Din Athena se vestește că conflictul greco-turc din Smirna s'a sfârșit. Valiul din Smirna a făcut o vizită oficială la consulul grec Antanopulos exprimându-și părerea de rău pentru cele întâmplate.

Brazilia mobilează. Intre Brazilia și Peru s'a iscat un conflict acut din cauza unui teritoriu, pe care statul brazilian și-l revendică șieși. Anume Peru a ocupat teritoriul dintre Alto-Purus și Alto-Juru. Guvernul brazilian din cauza asta a adresat guvernului din Peru—cum se anunță din Rio de Janeiro — o notă diplomatică, în care pretinde recedarea teritoriului controversat. De oare-ce Peru până-acum n'a răspuns la această notă și nici de evacuare nu este preocupat, guvernul brazilian a început mobilizarea atât a armatei terestre cât și a marinei.

Din Lima, capitala statului Peru, transpiră vestea, că războiul este inevitabil, și că deja ambele state transportă trupe spre teritoriul de litigiu.

Răscoala tribului Herero. „Deutsche Kolonialzeitung“ este informată, că ducele Ioachim Albrecht, fiul ducelui prusiac Albrecht, în curând va pleca pe câmpul de războiu sud-vest-african.

Guvernorul *Leutwein* raportează din Africa cu datul de 10 Maiu, că răscoala Herero se retrag spre nord pe linia Oticura-Oricoconero din naintea trupelor imperiale.

Revoluție în Paraguay. Insurgenții au aruncat în aer două poduri. Cum se vestește, răscoala se află deja aproape de *Montevideo*, care este foarte slab apărat.

Bandiții pe insulele Philippine. Din Manila vine știrea, că mai multe sute de Malai au atacat pe ascuns lângă Simpatenu (Mindanao) pe locotenentul *Harper* și 39 soldați ai regimentului 17. Doi ofițeri și 15 feciori au căzut, iar 50 au fost vulnerați.

DIN ROMÂNIA

Aniversarea zilei onomastice a M. S. Reginei. Maestățile lor primind la palat, Sâmbătă 24 curent, Consiliul de miniștri, d-l prim-ministru *Dimitrie Sturdza* a adus M. S. Reginei felicitări pentru aniversarea acelei zile pronunțând următoarea cuvântare:

„Prea grațioasă Doamnă,

„Depunem cu țara întreagă urările noastre cele mai devotate la picioarele Maestății Voastre.

„Un singur gând cuprinde astăzi inimele noastre a tuturor, ca Dumnezeu să vă dăruiască ani mulți, sănătate și toate fericirile, căci poporul român e adânc pătruns de recunoștința ce dărește Maestății Voastre.

„Știe toată suflarea românească, că ei sunt închinare cugetările și faptele Voastre, și toți admiră puterea covârșitoare de muncă care vă însulește. Copii vorbesc de dragostea Reginei pentru densii. Bolnavii și săracii povestesc de bunătatea inimei Voastre care alinează suferințele și durerile.

„Bătrânii și tinerii laudă pe neasămănată femeie, care, prin cântările ei fermecătoare, duce faima neamului românesc în țările cele mai depărtate. Intreg poporul se uită spre Voi cu mândrie și cu respect, și fiecare și zice:

„Regina noastră domnește peste toate Reginele, — iar lumea cea mare ferește pe poporul român, că i s'a dăruit de sus, într-o singură ființă, Regina *Elisabeta* și Regina *Carmen Sylva*, a cărora renume va trece de la nepoți la strănepoți, din neam, strins unit cu renumele înțeleptului și viteazului Vostru soț și Rege al nostru *Carol I.*

„Dumnezeu să bine-cuvinteze și de aci înainte pașii Maestății Voastre și Maestății Sale Regelui! Aceasta este rugăciunea noastră a tuturor!

„Să trăiți Maiestatea Voastră și Maiestatea Sa Regele! Să trăiască Altețele lor Regale Principele și Principesa României cu Principii *Carol* și *Nicolae* și Principesele *Elisabeta* și *Maria*“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 14 Maiu 1904.

— **Dela Academia maghiară.** Cetim în ziare din capitală, că la distribuirea premiilor pentru opurile intrate la academie pentru premiare, premiul de 200 piese de aur l-a obținut celebrul matematician și profesor dela universitate ș. politehnicul din Budapesta, *Dr. König Gyula* pentru opul mai nou și de mare importanță: *Teoria generală a cantităților algebraice*.

— **Jertfa duelului american.** O telegramă din Debritin aduce știrea despre un duel întâmplat acolo. Interesant e, că eroul a fost un „teolog“ (?) calvin, care s'a sinucis cu revolverul în pădurea din apropierea orașului. În epistola sa el pomenește motivul: rivalitatea! Oare astfel de „teologi“ cresc și pregătesc institutele calvine pentru cariera preoțească?

— **Jidanul ar vrea să scape.** Celim în „*Alkotmány*“: În afacerea măcelului din Alesd în sfârșit s'a terminat investigarea și procurorul va redacta cât mai curând actul de acuză. Complicii seduși cari au fost deținuți, își așteaptă cu răbdare soarta în arestul preventiv. Intre cei 18 deținuți s'a aflat numai unul, care a dat recurs în contra deținerii și acesta e *Silberstein*, ovreu din Oradea-mare, așitător social-democrat.

— **Când regele Petru dementează.** Alaltăieri regele Petru a declarat naintea raportorului ziarului rus »*Novoie Vremia*« pe ordinarul regicizii de »eroi patriotici«. Eri a primit în audiență pe corespondentul ziarului »*Politische Corespondenz*«. Câte propoziții a rostit M. Sa la întrebările raportorului cu privire la declarațiile sale din ziua precedentă, toate începeau cu cuvintele: *pură invențiune*. Așa pură invențiune este, că Majestatea Sa are de cuget să renunțe la tron, să schimbe constituțiunea, să-și calce jurământul depus pe aceasta, să-și demisioneze guvernul și se denumească altul, care n'are majoritate în Skupștină etc. Cu un cuvânt Majestatea Sa desminte tot, numai faima aceea nu că socotește pe regicizii de »eroi naționali«. Singură faima asta nu este pură invențiune. Dar nici nu află cu cale să desminte și faima asta, căci doară nu poate ofensa eventual pe cei cărora le dărește cu vecnică recunoștință, că a ajuns pe tron. — Nespun de rău îi șede unui rege o astfel de slăbiciune de caracter...

— **Advocat nou român în Pecica.** Dl *Vasilie Paguba*, fost jude la Tribunalul din Arad, și-a deschis cancelarie advocațională în Pecica. Date fiind experiențele bogate ce a câștigat ca jude, noul avocat e indicat să fie în stare a servi cu cele mai bune consilii clienților cari îl vor căuta.

Vestim în același timp că fiul dlui *Vasile Paguba*, dl *Vigirl Paguba*, a obținut titlul de doctor juris. Multe felicitări.

— **Interconfesionalism.** Era o lozincă cuvântul acesta al liberalismului de pe vremea reformelor bisericesti. Interese materiale i-a mână pe mulți inși la a se lăpăda de confesiune, dar societatea cultă a rămas până-acum neatinsă. Acuma s'a vestește din Budapesta că între studențimea universitară anul acesta s'au ivit cei dintâi studenți interconfesionali. În raportul ministerului despre starea publică a țării se constată că la universitate 2 studenți în drept, un student la filosofie și unul la tehnică sunt fără confesiune. Și aceștia desigur — ovrei!

— **Capul lui Varzalona.** Capul lui Varzalona este un cap destul de interesant, căci — s'a pus premiu de zece mii lire pe el. Trebuie adevărat să știm că acest Varzalona este un rege de briganzi în Sicilia, și ocupă locul, rămas vacant prin arestarea vestitului bandit *Muzolino*. Nu de mult s'a găsit în apropierea orașului *Palermo* din insula Sicilia un cap de mort tăiat și împodobit cu desemnul unei săgeți. De-odată s'a

răspădit ca fulgerul vestea, că acest cap e Majestății Sale regelui Varzalona, căci era lui știut, că Varzalona și-a înfrumșetă onorabila frunte cu acest desemn fantastic. Că cine răpus capul vestitului brigand, aceea nu se știe încă: cinstiții Sicilianii erau dispuși a crede, — el însuși și-a tăiat capul — și și-a pus capul în locul lui, ca să nu-l recunoască lumea. Vestește aceasta totuși avu un rezultat foarte plăcut pentru Varzalona: poliția nici nu l'a căutat timp de vre-o cinci zile. În sfârșit în ziua șasea s'a făcut lumină: capul detrunchiat e al unui sorman păzitor, pe care marele Varzalona și sora-sa demnă unul căpitan de bandiți l-a omorât direct în scopul de-a păcăli pe cinstiții poliție. Săgeata a fost pictată de frumoasa sora banditului, pe care de alt-fel au prins-o geardarmii și au băgat-o în temniță. Acum întreaga dinastie a regelui Varzalona e reprezentată de un băiat cam de vr'o nouă ani, ear adevărat și strălucitul reprezentant este Insuși ilustrul căpitan de briganzi. Gîngășul băiețuș a fost dus din partea autorităților la casa de orfanii din *Castro novo*, fiindcă în satul natal nu putea rămâne, că onorații consătenii nu-l dădeau pace, ci îi povesteau într-una despre „gloria“ fratelui său.

Generalul Sasulici. Despre generalul *Sasulici* se știe: a fost comandantul armatei moscovite dela *Yalu* și mai zilele trecute a mărșăluit ca bătaie sdravănă dela drăguții Japonezi, din care cauză apoi generalul suprem *Kuropatkin* supărat foc pe el și îl învinovățește zicînd, că el este cauza, că Rușii au fost bătuți.

Acest general *Sasulici* e vîr bun cu vestit nihilistă, *Vera Sasulici*, care în 1878 a comis un atentat în contra generalului *Trepov*, care era pe atunci șeful poliției din *Mosca*. Vîrul fetei, actualul general, care era pe atunci numai locotenent, a cerut permisiune dela țarul *Alexandru II* ca să-și poată schimba numele de familie. Țarul însă nu i-a dat voie scriindu-i tot-odată într-o epistolă frumoasă, că „meritele și serviciile lui nu o să le confunde cu cea-ce a făcut vîrșoară sa“. — Și speranța aceasta a țarului nici nu a fost deșartă, căci din vîrul nihilistei s'a făcut general și comandant de corp. Dar, că Japonezii l-au bătuț, sigur că nu țarul, dar nici *Sasulici* nu este de vină.

— **Invitare.** Junimea școlară dela Gimnasiul superior fundational din Năsăud vă invită cu toată onoarea la *Marșul* ce-l va aranja *Duminecă* în 22 Maiu st. n. 1904 în grădina dela Gimnasiu, eventual în sala de gimnastică. Inceputul pentru st. public la 2 Ore p. a. Prețul de intrare de persoană: 1 cor. 20 fil. Venitul curat e destinat în favorul fondului de requizite dela Gimnasiu. Ofertele benevole să primesc cu mulțămîntă și se vor publica în raportul Anual al gimnasiului.

Comitetul arangiator.

— **Groaza pădurii.** În pădurea comunei *Kohldorf* din comitatul Severinului a petrecut câte-va săptămîni un bandit cu numele *Formari Felix*, care trăia din jaf și furt. Meseria lui era să iasă la ameză din pădure la marginea drumului, pe unde treceau femeile minerilor cu merinde pe seama bărbaților. Aci le pîndea și le lipsea de merinde, retrăgîndu-se în desimea pădurii, unde devora prada ce a făcut. În săptămîna din urmă însă nu s'a îndestulit numai cu asta, ci se năpustea și asupra fetelor tinere pe cari le tira cu forța în pădure, unde le viola și dacă se împotriveau, le bătea.

Așa s'a întâmplat asta și Sâmbăta trecută cu fata de 18 ani *Maria Petrojan* și cu *Saveta Tripon*, pe cari le-a necinsit în mod bestial. Fapta asta însă a pus capăt orgiilor acestui hoț. Minerii, în urma groazei ce a intrat în femeile lor de a le mai aduce la ameză de a-le mîncării s'au hotărît să caute prin pădure pe noul bandit, pentru a isprăvi cu el. Vr'o 40 la număr au pătruns Sâmbăta seara în desimea de arbori din toate părțile, nisuiind toți spre centrul pădurii, unde cugetau că se află banditul. Când acesta zări pericolul, a tras un foc de revolver asupra unui miner, care era aproape de bandit, și l-a vulnerat. Dar prin asta a căzut numai în cursă sigură, de oare-ce ceilalți muncitori la auzul detunăturii grăbiră înspre acest loc, unde încungiurând din toate laturile pe bandit, după o luptă scurtă dar desperată din partea acestuia, l-au trîntit la pămînt, l-au sugrumat și l-au făcut bucată.

S'a pornit cercetare judecătorească.

Jachete de vară de modă

după croiul recunoscut cel mai bun se află în mare cantitate
în casa de mărfuri pentru haine de dame

M. A. STERN.

A R A D, Andrassy-tér
vis-a-vis de palatul minorităților.

Am onoare să vă avisa, că am vândut compactoria mea ce exista de mai mulți ani dlui

SÁROSI VIDA

Când și pe această cale îmi exprim mulțumita mea pentru prețiosul sprijin, tot odată rog pe onor. public a învrednici de acest sprijin și pe urmașul meu.

Cu toată stima:
Szalkai Ármin.

Am onoare să aduc la cunoștința onoratului public că compactoria ce se află pe

~~Weitzner János-utca 7. szám.~~

cu ziua de azi a trecut în posesiunea mea dela domnul

SZALKAI ÁRMIN

și va figura sub firma lui

Sárosi Vida István

Când îmi iau voia a mă recomanda binevoitorului sprijin al onoratului public, tot odată promit a satisface toate cerințele onor. public în măsura cea mai deplină.

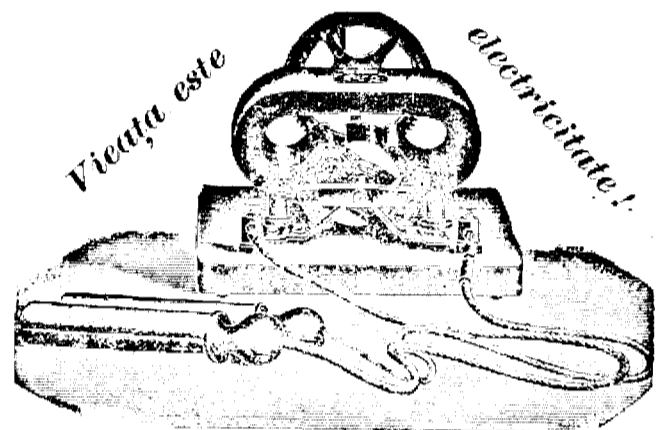
Cu deosebită stima:

Sárosi Vida István.

219

Renoirea și prolongirea vieții cu „Electrophor“-ul orig. american

Aparat medical electric pentru folosul privaților!

Attrag atențiunea dămnilor care sufer bolnavicioși și cu organism slab, că întrebând de „Electrophor“, ne înviește sângele ne agerește mintea și simțurile, asigură circulația regulată a sângelui și funcționarea sistemului nervos, prin ce ne scutește de boale.

Prof. Dr. Bourg, membrul facultății de medicină a universității din Paris s'a declarat despre „Electrophor“ astfel: „Nu numai reumatism, sgârcinri, nervositate, și asthmă a vindecat sau cel puțin au alinat cu Electrophor în mil și mil de casuri, în care știința doctozilor a dat faliment, ci și la morburii de nervi, dureri de cap, colica, vjjeitul urechilor, lipsă de somn, la cel în stare hipochondrică, și mai ales în potruva reielor de obstipație, vina de anr în câte-va zile, de multe ori în câte-va ceasuri au observat alinare minunată. Femeile cu boala dureroasă câștigă alinare și vindecare aproape signră.

Tine în vece!

Prețul unui complet aparat mic: **10 cor.**

Pentru cei slabi de constituție.

Nu se strică!

Prețul unui complet aparat mare: **20 cor.**

p. vindecarea boalelor învechite.

Pe lângă trimiterea înainte ori cu rambursă lifer-ează reprezentantul european al companiei „Electrophor Co Limited“.

AUFFENBERG JÓZSEF, Budapest VII Huszár-utca 6.

Mașină de cusut SINGER dela fl 30 în sus.

cu navă (suveică) rot. „ 45 „ „

Biciclii-Courier, model 1904 de materie engleză „ 60 „ „

Pneumatit pentru bicicie „ 3.60 fl.

Seauă „ „ 2 — „

Pedale „ „ părechi „ 2 — „

Lampă de acetlyen „ 1.70 „

Comandele sosite prin poșta se efectuează punctual și grabnic.

180 6-10

Marfă neconvenabilă se primește îndărăt.

Depositul fabricii de mașini de cusut în Timișoara.

Ladányi Izso, Timișoara.

Edificiul seminarului catolic.

Serviciu prompt și solid.

Rate lunare moderate.

Noroc escelent la TÖRÖK!!

Incomparabil

priește norocul prăvăliei noastre principale. In scurt timp am plătit mai mult de 15 milioane coroane prea onorațiilor nostri clienți; numai in timpul din urmă

Cel mai mare câștig și adica:

marele premiu de **605.000** coroane numărului de los 57080

100.000 cor. câștig pr. losul	14.366	80.000 cor. câștig pr. losul	83.061
100 000 " " " "	52.528	70 000 " " " "	81.161
100 000 " " " "	94 780	70.000 " " " "	5.498
90.000 " " " "	109.780	60.000 " " " "	51.613
90.000 " " " "	83 610	60 000 " " " "	76 347
90.000 " " " "	92.787	50.000 " " " "	3.036

și afară de acesta și alte multe câștiguri mai mari.

Recomandăm deci ca să luați parte la jocul de lozuri (loteria) cel mai norocos din lume. — La loteria se va urma sub Nr. 14 cu licența reg. ung. eară pe

110.000 lozuri vor cadea 55.000 câștiguri

și se vor trage cu totul colosala sumă de

14 milioane 459.000 coroane

182 8-8

in timp scurt de 5 luni.

Cel mai mare câștig la cel mai norocos caz va fi

1,000,000 DE COROANE

Maî departe 1 premiu 600.000, 1 premiu 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 2 à 30.000, 3 à 25.000, 5 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 coroane și alte multe; cu totul 55 000 câștig și premii.

in suma de 14 milioane 459.000 coroane.

$\frac{1}{8}$ los ver. fl. — 75 sau 175 cor. | $\frac{1}{4}$ los ver. fl. 150 sau 3 — cor.
 $\frac{1}{2}$ " " " 3 — " 6 — " | $\frac{1}{2}$ " " " 6 — " 12 — "

Lozurile le trimitem cu rambursa sau prin trimiterea înainte a sumei. Planurile oficioase gratis. Comande pentru lozuri veritabile cerem

până in luna Maiu ziua 17 a. c.

cu atât mai mult, cu cât tragerea va fi deja la 17 și 18 Maiu c. a se trimite cu incedere la noi

Török A. és Társa

CASĂ DE BANCĂ în BUDAPESTA.

Cea mai mare negustorie de lozuri din patrie. — Prăvăliile neguțatoriei noastre supreme de lozuri sunt:

Centru: Teréz-körut 46/a. Filiale: 1. Váci-körut 4/a. 2. Muzeum-körut 11/a. 2. Erzsébet-körut 54/a.

Cuponul de comandă se taie.

Banca Török és Társa, Budapesta.

Rog pentru mine a se trimite I. clasă de bilete pentru loz reg. ung. cu planul de jos oficios.

Suma în coroane { Vă rog a o rambursa. } ce nu convine
 e trimis cu mandat postal. } se șterge.
 e dau în bilete (bancnote, timbre).

Adresa corectă.

Industria de lumini de ceară St. Antonius I. NEUHOLD & Comp.

Timișoara.

Str. Hunyadi, Batthányi, p. Dózsa,
colț cu statua sf. Maria.

148 27-30

Fabrică de lumini de ceară artificială.

Distinsa cu premiul statului și cu lauda personală a M. S. Regelui.

— Fără fum și fără scurgere. —
— Continuu lumina frumoasă. —

Comande se pot face mai simplu prin postă.
Cumpărăm ceară galbină de albine.

Telefon Nr. 622.

Recomandându-ne în atențiunea On. Public și a On. preoților cu cele mai bune lumini de ceară din patrie.

Cu toată stima:

I. NEUHOLD & Comp.

Prăvălie nouă!

ing. FITUS JOSEF

prăvălie și magazin de sticlă, porțelan, lampe și rame de tablouri.

ARAD, Strada Forray nr. 4

Pe lângă prețuri moderate se află de vânzare vase de porțelan pentru cafea, ceaiu, vase de lavoar, obiecte de gală din majolika, lampe de masă și pendante, tot felul de obiecte de sticlă, obiecte de cristal, colorate sel.

178 15-15

Casa de modă p. dame și bărbați

a lui

214

KOPETKO KÁROLY jun.

ARAD, Templom utcza, palatul minorităților.

Recomand binevoitoarei atențiuni a M. O. preoților depositul meu bogat asortat cu postavuri pentru reverenți, la care acestea se pot capata pentru preț echitabil cum n'a mai fost și in calitatea cea mai bună.

Casa de modă pentru dame și bărbați a lui

KOPETKO KAROLY jun.

ARAD, Templom utcza, palatul minorităților.

Dr. VAJDA BENO

medic-dentist.

200

Arad, Szabadság-tér, edificiul teatrului.

Pune dinți artificiali cu desăvârșire apti pentru sfîrmarea alimentelor.

Dinți singuratici 4 cor., chiar și pe rate, plombarăa dinților, sensațional de eftin pe lângă garanță.

— Tragerea fără durere a dinților 2 coroane. —

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

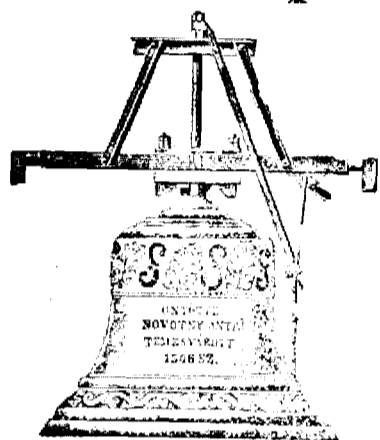

Turnătoră de clopote
și fabrica de scaune de fer pentru clopote

de lui

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabrică.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turparea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, prevăzută cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întinde cu ușurință în ori ce parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură prin ceea-ce sunt măcitate de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt prevăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri două fig. a și b și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai răsunător, mai impetuos, mai răsunător și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton unui clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Met departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal.

Preț-couranturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco

1035 38-52

Cel mai mare atelier pentru fabricarea mausoleelor în Ungaria de Sud.

Isverul de comand cel mai echitabil și comod.

Serviciu prompt.

Soliditatea o confirmă multele scrieri de recunștință.

Place de marmoră p. mobile

și

tot felul de lucruri sculptate.

Kapfer György

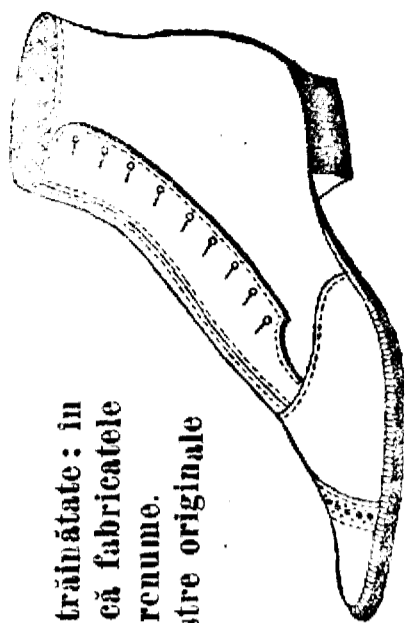
TIMISOARA.

188 11-80

Gyárváros, Andrásy-ut 16 szám.

S'a deschis cel mai mare magazin de ghete în Arad.

Increderea On. public în fabricatele noastre se întărește din ce în ce mai mult în urma principiului că la toate fabricatele noastre se poate vedea lămurit prețul stabilit și foarte mic.

30 de magazine

în rașe mai mari, 60 de magazine în străinătate: în Austria, Germania, Serbia etc. dovedesc, că fabricatele noastre preste tot se bucură de bun renume.

În tot locul vindem numai fabricatele noastre originale

maghiare proprii.

1 10-10

Fabrica de ghete „TURU” ca soc. pe acțiuni în Timișoara.

Filială: ARAD, IALATUL MINORITILOR

Ghete p. bărbați, tari p. folosire de toate zilele fl. 2-25
Ghete pentru bărbați, foarte durabile fl. 2-50
Ghete p. femei negre și colorate, f. ieftine fl. 2-25
Ghete p. femei cu bumbi negre și colorate fl. 2-75

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odai, imitator de lemn și marmură Arad, piața Libertății (vis-à-vis de statuie).

Primește toate lucrările ce se țin de branșa asta, chiar și cele mai grele. 187 12-25

Pictări de odaie,

precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau exotic (foderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot odată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comandele din provincia prompt și grabnic.

— La comande pe seama bisericilor rabat. —

Imprumuturi de bani pe amortisare

nijloase pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30 și 50 de ani

adeck în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital. Principiul meu e îndestularea M. Or. public, care vrea să facă imprumuturi hipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile hipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, taxele mi le soțotesc ulterior.

Pentru deslășiri mai detaliate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad. str. Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

220

Mutare de atelier!

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. o. public, că la **1 Mai** mi-am mutat atelierul meu de măsariu de pe str. Atzél-Péter în casa mea de pe strada

Sina-utcza

vis-a-vis de seminarul român

care va figura și mai departe

sub firma

Czirkál Géza

Când aduc aceasta la prețuita cunoștință a on. public, tot odată îl rog pentru binevoitorul sprijin și pe mai departe.

222

Cu deosebită stimă

CZIRKÁL GÉZA.

Primirea în posesiune a unui atelier

pentru

reparaturi de obiecte de aur, argint și giuvaericeale.

Respectuos aduc la cunoștință On. public, că am primit prăvalia pentru reparaturi de obiecte de aur, argint și de giuvaericeale, ce se află în Arad. str. Széchenyi Nr. 1, sub firma **Regényi Kálmán.**

Fac tot felul de reparaturi pe lângă prețuri ieftine.

Cumpăr tot felul de aur căleat și lucruri de argint pe lângă prețurile cele mai înalte.

Bucurând binevoitorul sprijin al On. public, rămân cu deosebită stimă

158 18—25

CHRISTIAN JÓZSEF

ARGINTAR.

Strada Széchenyi nr. 1.

Pentru-ce?

se numește

casa de bancă alui

Gaedicke

reședința norocului?

Pentru-că acolo s'au platit cele mai multe câștiguri principale.

Pentru-că acolo a fost premiul de	cor.	602,000
Pentru-că acolo a fost de 3 ori câșt. princ.	„	400,000
„ „ „ „ 3 „ „ „	„	100,000
„ „ „ „ 0 data „ „ „	„	70,000
„ „ „ „ 4 ori „ „ „	„	60,000
„ „ „ „ 3 „ „ „	„	30,000
„ „ „ „ 5 „ „ „	„	25,000
„ „ „ „ 10 „ „ „	„	20,000

tras și —

Pentru-că alte locuri nu pot arăta un atare rezultat.

Din ~~numere~~ cel ce vechi să ajunsă la un câștig principal, să grăbească a-și comanda prin mandat ori prin rambursă, un los pentru tragerea la loteria XVI. pe clasă priv. magh., ce se va ținea la

17 și 18 Maiu

$\frac{1}{1}$ los	$\frac{1}{2}$ los	$\frac{1}{4}$ los	$\frac{1}{8}$ los
12 cor.	6 cor.	3 cor.	150 cor.

dela casa de bancă a lui

205

A. Gaedicke

BUDAPESTA, Kossuth-Lajos-utcza 11 szám.

Pentru trimiterea francată a banilor servesc la cerere cu plăcere cu cecuri de bancă.

Bilet de comandă.

(să se taie jos, să se umple locul gol indicat și să se trimeată)

Dlui A. GAEDICKE

Budapesta.

Bineveit a ne trimite la adresa mea un bilet original de clasa I. al loteriei pe clasă priv. magh. împreună cu planul oficial.

Prețul _____ coroane cu mandat postal. cu rambursă.

adresa punctuală

Numele _____

Condițiunea _____

Locul locuința _____

Posta ultimă _____

ce nu convine să se șteargă.

tinden a fost obiectul unei însuflețiri enorme, fiind ales în parlament ca deputat conservativ. Descoperirile și scrierile sale a făcut adevărată senzație în lumea științifică, aducându-i laude și încercându-i numele cu faimă neperitoare. Toate societățile de geografie l-au ales membru al lor, întrecându-se toate în a dinstinge pe celebrul explorator. — Notăm, în paranteză, ca la 1897 a fost cu soția sa și în Budapesta, cu care ocaziune s'a exprimat în mod foarte măgulitor pentru Unguri cu privire la frumusețea orașului.

— **Durere de stomac. Sgârciuri de stomac, catar greu de stomac, la boala de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără durere), este tea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth**

Cutia de probă 1 cor. 20 fl.
Cutia mare . . . 2 cor. —

In contra tusei, catarulul (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătutului este de un efect eminent, pastilele de pept »Senega.« Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la »Maria Fecioară« a farmacistului Kossuth Pál, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

Crucea sau steaua dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, care se bucură de renume în țeara întreagă, astăzi și-a sporit documentele de vrednică recunoștință cu încă unul, pe care îl dăm aici în întregime :

Prea St. Dle Müller!

Nu pot trece cu vederea să nu-ți exprim cea mai sinceră mulțămintă, căci leacul d-tale le întrece pe toate cele până acum.

Scumpa noastră mamă suferă de 15 ani de dureri de stomach și reumatism, astă toamnă ajunsese într'o stare atât de tristă, încât nu mai aveam nici o nădejde, că va mai trăi, rămăsese pe ea pielea; și osul nu își putea mișca nici o mână sau picior. cu un cuvânt ajunsese ca un copil neajutorat. Crucea, dtale dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967. după-că a purtat-o abia 4 săptămâni, atât i-a ajutat, încât spre cea mai mare mirare a mea mamă și-a părăsit patul și acum e pe deplin sănătoasă: Ori-cine suferă de astfel de boale să se îndrepte numai către d-ta.

Primește deci Stimate dle Müller încă odată cea mai sinceră mulțămintă din partea întregii noastre familii. Dzeu să te binecuvinte și să-ți dea răsplata binemeritată.

Baraczka, 18 Iulie 1902

Cu deosebită stimă:

George Parf.

De acea e de recomandat tuturor, cari au boale ca: reumatism, asthmă, insomnie neuralgie, bătăe de inimă, durere de cap și de dinți, migrenă, impotență, mână și picioare reci, sgârciuri de inimă, urină în pat, slăbiciune, amețeli, coală de creeri, influență, sgârciuri de stomach, ischias și peste tot la boale de nervi, — ca să-si procure crucea euplă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 cu prețul de 3 fl. (6 cor.), care se află la dl Albert Müller în Budapesta V. Vadász-u. 42/K.

Pentru proprietarii de pământ.

Pe baza dispozițiunilor articolului de lege XII, din 1894 referitor la economia de câmp și la poliția de câmp:

1. fiecare proprietar (stăpân) de pământ sau arândător este obligat de pe întreagă posesiunea sa să stărpească mărăcinii (scăeții) înainte de-a da în floare. Hemeiul sêlbatic până la

inceputul lui Maiu, mătasa de trifoiu însă îndată, ce se ivește:

2. sêmântă de trifoiu și de luțernă nu este iertat să se pună în vânzare până-ce nu sunt temeinic curățite de mătasa.

Esecutarea acestor dispozițiuni va fi strict controlate de căpitanatul poliției orașenești respective de organele poliției de câmp în înțelesul §. 95 K., respective §. 94 K., din art. de lege VIII. din 1904, neîmplinirea acelor dispozițiuni va fi strict pedepsită în bani sau cu închisoare corêspunzătoare.

Ne împlinim numai datorința aducând cele de sus și pe această cale la cunoștința obștei noastre.

Sibiu, 30 Aprilie n. 1904.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

D. Comșa,
pres

Vic. Tordășianu,
secretar.

Bibliografie.

A apărut:

„Cultura română“, revistă de pedagogie, științe și litere. Director: I. Găvănescul. 15 Aprilie v. 1904, anul I. Nr. 6 are următorul cuprins:

I. Găvănescul. Profesorul secundar și opinia publică. — Alex. Valeriu. Rostul liceului din Pomârila în desvoltarea învățământului la noi. — N. I. Basilescu. Visele și tâlmăcirile lor populare.

Comunicări. Discuții. — I. Găvănescul. După operație... — N. D. Arbore. Ortografia în școala primară. — Mariu Demetrescu. In chestia materialului didactic. — N. Popescu-Movileanu. Gimnastica și excursiunile. — M. N. Pacu. Aprobarea cărților didactice.

Știri. Ecouri. Diverse. — Regele Caro I în Academia Română. — Ortografia limbii române. — O conferință asupra Carmen Sylvei. — Al II-lea congres internațional de filozofie. — Presa ieșană despre domnul N. Iorga.

Recensii. Dr. I. Simonescu. Noțiuni de Zoologie, Botanică și Geologie. (Paul Bujor).

Redacția și administrații str. Toma Cosma Nr. 2 Iași.

A apărut și se află de vânzare în librăria Petru Simțion, Arad. Propise pentru scris la examene. Tipar elegant și frumos litografat. Prețul 100 buc. Cor. 160. Porto — 30 fl.

40/904 tkv. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A M.-radnai kir.-járásbiróság mint te-lekkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy a »Muresánul« tak. és hitelintézet végrehaj-tatónak Kádar Sofron tótvaradi lakós végrehaj-tást szenvedett ellen 200 kor. jár. iránti végrehajtási ügyében a M.-Radnai kir. já-rásbiróság területén lévő a tótvaradi 161 sz. tkvben a I, 1—7 és 10 par. 346, 347-446, 497 606, 714 826, 1056 és 1444/a házi sz. a foglalt ingatlanokra a 61 a özv. Kádar Partenie-né javára bekebelezett özvegyi jog fenntartásával 1069 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904 évi június hó 6 napján d. e 10 órakor Tótvarad községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 106 K. 90 fill. készpénzben, vagy az 1881 LX tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt öv-adékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz. 170 §-

értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M.-Radna. 1904 jun. 5.

232 1—1

Polgár.
királyi albíró.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Aviz!

Se aduce la cunoștință onoratalui public, cum-că baia de noroiu

»RUSANDA«

în Melențiu. Comitatul Torontal. (Ungaria) și în anul acesta ca și în celelalte ani la 14 Maiu anul curent se va deschide.

Baia e pe acel model și exemolar ca și celelalte bai de lume regulată și acomodată.

Prospecte la tot natul după cerere gratis și francate se dau. Direcțiunea băii.

211 2—2

Prăvălie de fer și deosebite instrumente

Fraților Berta

(Berta-Testvérek).

Arad, Andrástér 23.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în fernerii pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Meiding de primul rang. Mașine (sparher) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru ghiată.

Arme Jerlah și Piper, puște pentru vânători. Monopol de vânzare a coaselor de oțel Barabás Béla și a pompelor de stropit contra peronosporei pe lângă o garanță de 10 ani. Instrumente de vierit etc.

Forfece engleze solingene veritabile, penețiluri și briciuri.

Deposit esclusiv »AHO!«.

Comandele din provincie se efectuesc pentru prețurile ieftine de zi. Nr. 22 1—50

100 bucăți

Propise de școală

cunoscută peste tot locul, costă una coroană, pe lângă trimiterea anticipativă a prețului plus porto poștal de 30 fileri expedițiunea se face franco sub legătură în blocuri tari pentru a fi scutite contra frângeret: Dela 100—750 bucăți francarea se face pentru 72 fileri. Cu rambursă spesele de expedițiune sunt cu mult mai mari.

Biuroul de administrațiune al lui

Ingusz I és Fia.

Arad

207

La Canada (America)

poate călători ori-cine foarte ieftin, iute și ușor numai peste Rotterdam adică folosindu-se de expedițiunea lui M. G. FREUDBERG, dacă posedă biletul pe vaporul acestei societăți și are instrucțiunea pentru călătorie, ca să o poată ceti și avea pe drum. La asta se recere o arvună de câte 10 fl. pentru o persoană adultă și câte 5 fl. pentru băeți de 1—12 ani. Aceste bilete de călătorie la mine se pot căpeta foarte estin. Vaporul circulă în fiecare săptămână, ear călătoria durează 6 zile. La ori-ce întrebare răspundem deloc și dăm cele mai amănunte informațiuni. Nr. 194 1—10

Adresa este următoarea:

M. G. Freudberg, expeditor autorisat
Rotterdam — Olanda, 209 Leuvehaven.

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șirianu.

Prăvălia:

Andrássy-tér 13.

Palatul minorităților.

Nr. telefonului 333.

șase expoziții distins cu premiul I.

Kohn József**A R A D.**

Atelierul fabricii:

Batthyány-utca 32.

Casa proprie.

Nr. telefonului 321.

La șase expoziții distins cu premiul I.

Tinicher de reliefuri de cinc și ornamentică pentru edificii.

INTREPRINDERE p. CONSTRUIRE DE CANALURI, APADUCTE, ODAI p. BAI și INSTALARE de CUPTOARE p. INCALZIT cu GAZ.

Fabricare de mărfuri de metal.

Institutul de galvanizare electro-chemică, de obducțiune galvano-plastică

cu argint, nickel, cupru (aramă) și de cizelare metalurgică.

Fabricare de dulapuri pentru gheață p. scopuri de economie domestică, de măcelării, conditorii și industriale.

228

Construcție proprie de dulapuri pentru gheață de sticlă.

și de dulapuri descomponibile pentru gheață căptușite cu cinc tare, car și cu puțină gheață sunt în stare a păstra un grad maximal de răceală. Mare deposit de tot felul de articoli pentru economie domestică și pentru culine și de vase de fer, de tinichea și emailate, de lămpi de masă și pendente. Căzi pentru băi, căzi pentru copii, dușuri, ată pentru economie de casă cât și pentru stabilimente de băi.

Deposit permanent de materii necesare la ori-ce zidire nouă.

Vânzare în mic și mare.

SIRMAI és TÁRSA, ARAD Andrássy-tér 4.

(In edificiul hotelului Nádor).

Făină de magnezit și leșie de magnezit.
Alabastru de ghips de struccatură (malder).
Var, calitatea cea mai bună.
Cement de Beocin, Portland și roman.
Cărămizi chamotte rezistente focului.
Plăci de fayence și maiolica p. pardosire.
Plăci de Mettlach, romane, v. nețiene, de
kelheim și keramikă pentru pardosire.

Lespezi de izolare, de acoprit și de asfalt.
Cărămizi diverse pentru acoperire de case.
Țevi deosebite pentru canluri.
Mai departe trimitem: 281
Năsip de Murăș,
Petriceie mărunte și paură cărării de
grădină.

Clientilor nostri așezăm plăcile de pardoseală, săvârșim lucrul de acoperit casele și ori-ce lucru de asfalt prin specialiștii noștri pe speșele proprii.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cal
mortii, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENI

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, hor,
Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele
mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termin fier, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Ceste din urmă dela 60—800 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate
2. In ramul focului: elădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de că ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin sigere;
4. Contra grădinei: grâu, secară, orz, cucurus, ovăș, viă (vinea), ple industriale: cânepă, in, himeș, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile astre locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

428 .6

Asigurați contra furturilor prin spargere: bași
tot ce aveți de preț!

CAFENEAUA DE ELITĂ.

Asztalos Sándor-utca.

Azi celebrul și cel mai destoinic umorist
PAUL JACK ca Fukelstein
dă o mare reprezentație

PAUL JACK

ca parodist de teatru.

PAUL JACK, ca veteran.**PAUL JACK**,

... cele mai proaspete noutăți din Arad. ...

SURORILE DJELMA.

balerine maghiare italiene, franceze și ruse.

MICZI MILLA,

cântăreață-chasonette.

BÉKEFY JOLÁN,

excentricque

FENYVESI MATILD, cântăreață magh.**TAMÁSY JÓZSEF**,

cântăreț maghiar.

Sâmbătă pășește pe scenă noua soc.**INCEPUTUL LA 8 ORE.**

228

Cu stimă:

DIRECȚIUNEA.**ca mprumut pe amortisație cu****4%**

oferim prin Institutele banii de primul rang din Budapesta și străinătate până la $\frac{3}{4}$ a valorii la I. și II. loc dela 15—65 ani.

Credite personale!

Proșilor, oficerilor, oficianților de stat și privați, comercianților, industriașilor se acordă împrumuturi cu și fără garanți dela 1—15 ani culant și discret.

Convertiri de bancă la debitori private.

MELER LAJOS ÉS TÁRSAI

Comisie de bancă.

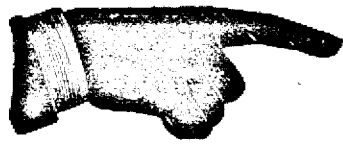
BUDAPEST, David-utca 15. (Firma improscolată.)**Bani**

226

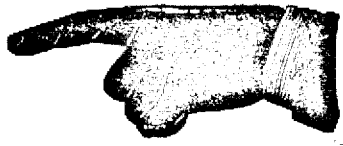
Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în urma unei înțelegeri amicale m'am despărțit de companionul meu și am luat cunoscuta prăvălie de modă care este de 112 ani pe piața Aradului și sub firma

Urmasul lui Probst Károly & Comp.

o conduce mai departe

LĂZĂR EMIL

Schimbarea aceasta a firmei înseamnă începutul unui nou și modern spirit, care va străbate conducerea și întreaga activitate a firmei mele. Vechiu numai ceva rămâne: silința neosită pentru satisfacerea credincioasă a on. public. Firma mea în trei secole a servit cu cinste și îngrijire interesele on. public și silințele mele asemenea tot spre aceasta țintesc. Cel mai principală datorie ce mi-o impun este că marfa mea să țin pas cu timpul și cu cerințele modei schimbătoare. Pe de o parte ca să-mi fie aceasta posibilă, pe de altă parte să-mi pot câștiga teritoriul necesar pentru prefacerea prăvăliei

articolele ingrămădite le vînd pe prețuri foarte reduse.

După ce desființez cu totul magazinul de covoare

și nu mă mai ocup cu vinderea covoarelor aflătoare în magazinele desfac pe prețuri extraordinar de ieftine.

Desfac apoi secția de confecțiuni

asa că cele aflătoare în magazin mantale, gulere și alte îmbrăcăminte de dame vin în vânzare cu prețuri mult mai reduse oferindu-se astfel cu bun prilej pentru a se prevedé fiecare.

POSTAVURI ȘI MATASURI ÎN PARTE DEMODATE

pentru a căror soliditate și durabilitate garantează calitatea lor, se vînd pe prețul de fabrică.

Din ambele articole asortiment bogat.

Pe prețuri nespuse de reduse se mai vînd

albituri confecționate, serviciu de masă, perdelele lână brodate, linteol de masă și pat, creton, batist, zephir, deh, plaiduri, etc.

Când atrag atenția on. public asupra firmei mele, vă să binevoiți a mă distinge și pe mai departe cu bunăvoință provocându-mă la trecutul de 112 ani, în care restimp firma mea a profesat totdeauna principii solide și oneste, de care s'a și ținut.

Cu deosebi stimă:

Urmasul lui PROBST KÁROLY & COMP.

LĂZĂR EMIL